

Бруно Ферреро

Троянда також важлива: Короткі історії для душі

* * *

ТРОЯНДА

Німецький поет Рільке якийсь час жив у Парижі. Щодня дорогою до університету він разом зі своєю приятелькою французженкою переходив дуже людну вулицю.

На розі цієї вулиці сиділа вже старша жінка і просила милостиню у перехожих — завжди на тому самому місці, нерухомо, як статуя, з простягнутою рукою й опущеними до землі очима.

Рільке ніколи не давав їй милостині, а його приятелька часто знаходила для неї якийсь гріш.

Якось французженка спитала поета:

— Чому ти ніколи нічого не даєш цій бідолашній?

— Ми мали б їй дати щось для серця, а не лише для рук, — відповів той.

Наступного дня Рільке прийшов з гарною трояндою, що лиш почала розпускатися, і дав її убогій жінці. Раптом жебрачка підняла очі, подивилася на поета і, жестом затримавши його, з зусиллям підвелася, схопила його за руку й поцілувала її... І пішла, притискаючи троянду до грудей.

Цілий тиждень ніхто її не бачив. А потім жінка знову сиділа на тому самому місці — мовчазна, нерухома, як і раніше.

— Чим вона жила всі ці дні? — спитала молода французенка.

— Трояндою, — відповів поет.

"На світі є тільки одна єдина проблема — як знову дати людству якусь духовну поживу, викликати неспокій духа. Треба, щоб людство було зрошене з висоти. Слухайте: неможливо далі жити, думаючи про холодильники, політику, баланси і кросворди. Так неможливо йти далі", — писав Антуан де Сент-Екзюпері.

"Все це говорив Ісус до людей у притчах, і без притч не говорив до них нічого".

(Мт. 13, 34)

* * *

ПОРОЖНЄ КРІСЛО

Один старий чоловік тяжко захворів, і парох прийшов його відвідати. Увійшовши до кімнати хворого, він побачив біля ліжка порожнє крісло і запитав, для чого воно тут стоїть.

Хворий, ледь усміхаючись, відповів:

— Я уявляю собі, що в цьому кріслі сидить Ісус. Перед тим, як ви прийшли, я, власне, розмовляв з Ним. Довгі роки молитва була для мене дуже важкою справою, аж доки один приятель не пояснив мені, що вона полягає у розмові з Ісусом. І тепер я собі уявляю, що Ісус сидить переді мною у цьому кріслі, я говорю до Нього та слухаю, що Він мені відповідає.

Через кілька днів дочка того чоловіка прийшла до пароха і сказала, що її батько помер. Вона розповіла:

— Я залишила його самого тільки на дві години. Коли повернулася, він був уже мертвий, лежав, схиливши голову на порожнє крісло, яке завжди стояло біля його ліжка, — так, як він хотів.

"Блаженні чисті серцем, бо вони побачать Бога"

(Мт. 5, 8)

* * *

ДЕ СХОДЯТЬСЯ НЕБО З ЗЕМЛЕЮ

У старовинній книзі з бібліотеки монастиря два монахи прочитали, що на краю світу є таке місце, де сходяться небо з землею. І ось вони вирішили відшукати його, пообіцявши, що не повернуться доти, доки не знайдуть.

Мандруючи по світу, вони наражалися на безліч небезпек, витримували спеку і холод, терпіли страшні злигодні, які часто супроводжують паломництво. Долали тисячі перешкод, які спроможні були відвернути людину від її мети. Та все-таки монахи витримали.

Вони знали, що в тому місці, яке вони шукають, мають бути двері, в які достатньо лиш постукати, щоб побачити Бога лице в лице.

Знайшли двері. І, не роздумуючи й миті, зі щемом у серці постукали.

Двері повільно відчинилися. Стривожені, монахи увійшли і... опинилися у власній келії свого монастиря.

Одного разу до рабина Менделя з Коцк прийшли вчені гості. Вони довго веселилися, аж раптом господар запитав:

— Де живе Бог?

Ті засміялися і відповіли:

— Що за дивне питання? Чи ж всесвіт не є повний Його слави?

Але рабина не задовільнила така відповідь. Він похитав головою і сказав:

— Бог живе там, куди ми дозволимо Йому увійти.

І це є найважливіше у нашому житті — дозволити Богові увійти. Але дозволити Йому увійти можемо тільки туди, де самі перебуваємо, де живемо правдивим життям, — тобто у серце.

"Стою при дверях і стукаю", — каже Господь у Біблії.

Чи відчиниш ти Йому сьогодні двері свого серця?

* * *

ОПОВІДАННЯ ПРО ЗЛОГО ВОВКА

Трилітній Олександр:

— Розкажи мені про злого вовка.

Десятилітня Оксана:

— Немає злих вовків, є тільки вовки нещасливі.

Немає лихих людей...

* * *

ДЮНА І ХМАРИНКА

Молодесенька хмаринка — а відомо, що життя хмарин коротке і неспокійне, — вперше пропливала небом з іншими хмарами, чорними, великими, чудернацьких форм.

Коли вони досягли великої пустелі Сахари, інші, вже досвідчені хмари, напучували її:

— Лети, лети! Якщо затримаєшся тут, то загинеш!

Але молода хмаринка, як і всі у її віці, була дуже цікавою і відпливла в кінець хмариного табунця, подібного на розпорошену отару овець.

— Що ти робиш? Рухайся з нами! — завив вітер.

Але мала хмаринка побачила дюни з золотого піску, і це її причарувало. Вона повільно опустилася. Одна дюна посміхнулася їй.

— Привіт! — сказала чемно.

Була то дуже гарна маленька дюна, щойно створена вітром, jhі гладив її блискуче волосся.

— Привіт! Я — Оля, — відрекомендувалася хмаринка.

— Я — Галя, — відповіла дюна.

— Як поживаєш там, на землі?

— Та так... сонце й вітер. Трохи жарко, але даємо собі раду. А ти?

— Сонце і вітер... довгі перегони по небу.

— Моє життя дуже коротке. Коли налетить сильний вітер, напевне зникну, — сказала сумно дюна.

— Прикро, правда? — спитала хмаринка.

— Трохи. Мені здається, що я ні до чого непридатна.

— Я також невдовзі випаду дощем на землю. Така моя доля.

Дюна замовкла на мить, а потім сказала:

— А знаєш, ми дощ називаємо раєм!

— Справді? Я й не знала, що я така важлива! — засміялася хмаринка.

— Я чула від старших дюн, що дощ дуже гарний. Ми тоді вкриваємось чудовими рослинами, які зветься травами, квітами...

— Так, правда. Я їх бачила, — відповіла хмаринка.

— Але я, напевно, їх ніколи не побачу, — сумно зітхнула дюна.

Хмаринка задумалась на хвилину, а потім сказала:

— Я могла б упасти на тебе дощем...

— Але тоді ти помреш.

— А ти зацвітеш, — зашуміла хмаринка блискучим прозорим дощем.

Наступного дня маленька дюна була вкрита квітами.

В одній гарній молитві, яку я знаю, є такі слова: "Господи, зроби з мене лампу... Спалю себе самого, але дам світло іншим".

* * *

КРАМНИЦЯ

Одному юнакові приснилося, що він увійшов до великої крамниці. За прилавком стояв ангел.

— Що ви продаєте? — спитав юнак.

— Все, що бажаєте, — чемно відповів ангел.

Юнак почав перераховувати:

— Я хотів би припинення у світі всіх воєн, справедливості для покривджених, терпимості та щедрості до чужинців, любові в родинах, праці для безробітних, єдності в Церкві і... і...

Ангел перервав його:

— Вибачте, пане, ви мене не зрозуміли. Ми не продаємо плодів, а тільки насіння.

Одна Ісусова притча починається так: "Царство Боже подібне до насіння, що один господар казав посіяти на своїм полі..."

Царство — це завжди початок. Малесенький, майже незначний початок. Сам Бог прийшов на землю, як зерно, як квас, як малесенький паросток.

Зерно — це чудо. Навіть найбільше дерево виростає з малого зерна.
Твоя душа — це поле, на якому посіяні важливі діла та великі цінності.

Чи дозволиш їм вирости?

* * *

ТЕ, ЩО...

Те, що нам казали, коли ми були дітьми:

Не біжи; йди поволі; швидко; їж усе; мий руки; чисти зуби; мовчи;
говори; перепроси; привітайся; ходи сюди; відчепись від мене; йди
бавитися; не перешкоджай; не біжи; вважай, бо впадеш; тим гірше для
тебе; ти не вмієш; ти замалий; я сам зроблю; ти вже великий; йди спати;
вставай, вже пізно; я маю роботу; бався сам; одягнися; не стій на сонці;
йди на сонце; не розмовляй з повним ротом...

Те, що ми хотіли б почути:

Люблю тебе; ти гарний; я щасливий, що тебе маю; поговорімо про
тебе; як почувашся? боїшся? чому не хочеш? ти — дуже милий;
приємний; розкажи, що ти відчував; ти — щасливий? мені приємно, коли
ти смієшся; плач, якщо хочеш; кажи те, що хочеш; чому страждаєш? що
тобі не подобається? довіряю тобі; мені приємно з тобою; хочу
розмовляти з тобою; мені приємно слухати тебе; ти мені подобаєшся
такий, який ти є; гарно бути разом; скажи, якщо я помилився...

Навколо тебе є багато людей, що чекають на слова, які хотіли почути
ще в дитинстві.

Нервово смикаючи ручку своєї торбинки, одна пані сказала:

"Знаю, що мій чоловік вміє бути ніжним і сердечним. Він завжди є таким з нашим псом".

* * *

ЗАПАХ

Тибетці оповідають дивну легенду — легенду про гірське козеня.

Багато років жило собі гірське козеня, яке постійно відчувало в ніздрях дуже приємний запах моху. Цей чудовий, солоденький запах супроводжував його і в мандрівках по зелених горах, і в прогулянках по дрімучих лісах.

Козеня не могло зрозуміти звідки той запах, що так приємно його бентежив.

Він, як мелодія флейти, незборимо притягав до себе.

Козеня почало гасати по лісах у пошуках джерела того незвичайного і хвилюючого запаху.

Те шукання стало нестримним. Бідне звірятко вже не могло ні їсти, ні пити, ні спати, ні думати про щось інше. Воно не знало, звідки йшов той запах, але відчувало потребу шукати його, перескакуючи через горбочки, ярugi, доки, зголодніле і виснажене до краю, не зірвалося зі скелі.

Його рани були тяжкі й болючі. Козеня почало лизати свою кров на грудях і в цю мить відкрило неймовірну річ. Запах, той запах, що його так бентежив, виходив з його тіла, з особливої кишеньки, яку всі козенята цієї породи мають на грудях.

Бідне звірятко глибоко вдихало той запах, але життєві сили покидали йогою

"Надто пізно я полюбив Тебе, Красо, завжди давня і завжди нова, надто пізно я полюбив Тебе. Ти була в мені, але я був зовні й ганявся за тим, що Ти створила і що без Тебе не могло б існувати. Ти завжди є зі мною, але я не був з Тобою".

(Святий Августин)

* * *

ДВА ДЗЕРКАЛА

Одного дня сатана знайшов собі дуже потішну забавку. Це було диявольське дзеркало, що мало магічну властивість: воно спотворювало все добре і гарне, а огидне й погане видавалося в ньому гарним.

Сатана мандрував з тим дзеркалом по цілому світі. Й усі, хто дивився в нього, здригалися від огиди: замість себе вони бачили жахливу, страхітливу істоту.

Лукавий дуже тішився своїм дзеркалом: чим огиднішими були речі, тим більше вони йому подобалися. Одного разу відображення в дзеркалі так припало йому до вподоби, що він зайшовся сміхом, — аж раптом дзеркало вилетіло йому з рук і розбилося на мільйони скалок. Сильний і злий ураган розніс їх по цілому світу.

Деякі скалки були менші від макового зернятка й запорошили очі багатьох людей. Ці люди почали бачити тільки те, що було зле і погане.

Більші стали лінзами до окулярів. Люди, що носили такі окуляри, вже не могли бачити те, що було добре, і втратили можливість справедливо оцінювати свої вчинки і те, що відбувалося довкола.

Деякі скалки того дзеркала були такі великі, що дехто використав їх для шиб своїх вікон. Ті бідолахи, що дивилися через такі вікна, бачили своїх сусідів несимпатичними, злими людьми.

Коли добрий Бог це побачив, то дуже засмутився і вирішив допомогти людям, що стали жертвами сатани. Він сказав: "Пошлю в світ Свого Сина, який є Моїм образом, Моїм дзеркалом. Він віддзеркалюватиме Мою доброту, Мою справедливість, Мою любов. Мій Син уособлюватиме людину, яку Я вимріяв".

Ісус прийшов як дзеркало для людей.

Хто приглядався до Нього, — відкривав добро і любов, вчився відрізняти їх від самолюбства і фальші, від несправедливості і презирства.

Хворі віднаходили в Ньому відвагу до життя, страждаючі черпали силу переносити біль, розчаровані знаходили в ньому надію.

Він потішав засмучених і допомагав перемагати страх смерті.

Багато людей полюбило Боже дзеркало і пішло за Ісусом, наслідуючи Його.

Однак деякі, бачивши це, сповнилися люттю. Вони вирішили розбити Боже дзеркало, і убили Ісуса. Але раптом з'явився новий, сильний ураган — Святий Дух. Він підніс мільйони скалок Божого дзеркала і розсів по цілому світові.

Якщо у чиєсь око потрапить навіть найменша скалочка з того дзеркала, то людина починає дивитися на світ іншими очима, очима Бога. Вона бачить насамперед красу і добро, справедливість і щедрість, любов і милосердя. А все несправедливе й лихе легко перемагається тими ж чеснотами.

* * *

УСПІХ

Місіонер, який прожив в Японії багато років, і відомий співак, що пробув там тільки два тижні, поверталися до Америки одним літаком. У Нью-Йорку місіонер побачив великий натовп прихильників співака, які вітали його радісним криком...

— Господи, я нічого не розумію, — прошепотів місіонер. — Я пожертвував 42 роки для Японії, а він пробув тільки два тижні, і тисячі людей вітають його з повернення додому — мене ж ніхто не зустрічає.

Господь відповів:

— Сину, та ж ти ще не повернувся до свого дому.

Якось турист відвідав одного відомого рабина.

Його дуже вразило те, що в кімнаті, наповненій книжками, єдиними меблями були стіл і дерев'яна лавка.

— Де ж решта ваших меблів? — спитав турист.

— А ваші де?

— Мої? Я ж тут тимчасово, — здивовано відповів турист.

— І я також, — сказав рабин.

* * *

БАВИТИСЯ З БОГОМ

Якось один чоловік затримався біля гурту хлопчаків, які бавилися на подвір'ї між будинками. Він почав підстрибувати, танцювати та виробляти всілякі блазнівські штучки, щоб забавити їх.

Мати одного з них побачила це зі свого вікна. Через якийсь час вона вийшла на подвір'я, підійшла до свого сина і сказала:

— Це, напевно, святий. Сину, йди до нього.

Чоловік поклав хлопцеві на рамено праву руку і спитав:

— Мій любий, що би ти хотів робити?

— Не знаю, — відповів хлопець. — А ви що хочете, щоб я робив?

— Це ти мені маєш сказати. Що тобі подобається?

— А... Я дуже люблю бавитися!

— А хочеш бавитися з Богом?

Здивований, хлопець не знав, що відповісти. Тоді чоловік додав:

— Якщо ти будеш бавитися з Богом, то зробиш найкращу річ у світі. Бо всі ставляться до Бога так серйозно, що виглядає, ніби Він смертельно нудний і суворий. Бався з Богом, сину! Такого милого товариша до забави, як Він, не знайдеш ніде!

Один книжник ходив по базарі і приглядався до людей. несподівано йому з'явився пророк Ілля.

Скориставшись нагодою, книжник спитав пророка:

— Просвіти мій розум: чи хтось з цих торговців увійде до Царства Божого?

— Ніхто, абсолютно ніхто! — відповів Ілля, заперечливо похитуючи головою.

У цю хвилину на базар прийшли двоє незнайомих мужчин. Вони почали виробляти різні кумедні викрутаси, щоб привернути до себе увагу. Незабаром навколо них зібрався чималий натовп дорослих і дітей, які весело сміялися і плескали їм у долоні.

Пророк Ілля звернувся до книжника:

— Ці напевно увійдуть до Царства Божого.

Книжник підійшов до блазнів і спитав:

— Що ви продаєте?

Ті відповіли:

— Хоч часто наше серце наповнене смутком, ми продаємо усім радість життя.

* * *

"ЗРУЧНИЙ" ПРИВІД

— Я випадково не залишила у вас свою парасолю? — спитала мене одна пані, сусідка, яка якось приходила поговорити зі мною.

— Так, — відповів я.

Пані щиро подякувала, а потім додала:

— Ви — справді чесна людина! Я була у багатьох сусідів і питала, чи не залишила у них свою парасолю, і, уявіть собі, всі відповідали, що ні.

Жила собі на селі черепаха. Якось племінниця, що мешкала в місті, запросила її до себе. Бажаючи побачити трохи світу, сільська черепаха прийняла запрошення.

Дорога була недалеко (не більше кілометра), але для черепахи це — довгий шлях. Та вона собі думала, що швидко подолає його, і тільки наступного дня вранці пустилася в дорогу.

"Якщо я буду рухатись в такому темпі, — міркувала черепаха — то в обід якраз буду на місці". І пошкандибала, мугикаючи собі під ніс якусь пісеньку.

Йде, йде, йде... До полудня бідолаха пройшла ледве двісті метрів. Коли годинник почав вибивати 12 годину, звіщаючи полудень, вона невдоволено забурмотіла: "Який дурний годинник! Ще й година не минула, як я вийшла з хати, а вже вибиває полудень... Він, мабуть, заржавів всередині!"

Йде, йде... Вже сонце зайшло і на небі заблищали зорі, а черепаха ще й половини дороги не пройшла.

Страшенно розлючена, вона почала верещати: "Світ вже не такий, як колись! Сонце заходить раніше, зірки з'являються коли хочуть, а дні вже не мають двадцяти чотирьох годин!"

І так вигукуючи, повернулася додому, проклинаючи нерівну та покручену дорогу.

Завжди знайдеться якийсь "зручний" привід, щоб думати зле про ближнього.

* * *

СТРАТЕГІЯ ЛИСА

Один лев з широко розкритою пащею наблизився до вівці і спитав її, чи від нього не тхне.

— Так! — відповіла вівця.

— Дурна! — сказав лев і з'їв її.

Потім поставив те саме питання вовкові.

— Ні! — відповів вовк.

— Підлабузнику! — заричав лев і розірвав його.

Те саме лев запитав й у лиса.

— Кажучи правду, пане, — відповів лис, — у мене такий нежить, що абсолютно не чую жодних запахів.

Учень одного філософа пішов відвідати свого вчителя, який лежав на смертному ложі.

— Залишіть мені у спадок трохи вашої мудрості, — просив він.

— Бачиш мій язик? — спитав філософ.

— Бачу, — відповів учень.

— А мої зуби? Чи всі ще там?

— Ні, не всі.

— А знаєш, чому язик тримається довше від зубів? Бо він м'який і гнучкий, а зуби тверді — тому й випадають. Тепер ти знаєш усе, що треба знати. Іншої мудрості не маю.

* * *

СИЛА ДУМКИ

Йшов собі полем подорожній — і раптом у траві побачив якийсь предмет дивної форми.

— Це змія, — подумав він.

Змія кинулась на нього і вкусила.

Пізніше тією ж дорогою йшов інший подорожній. Він також побачив предмет дивної форми.

— Це птах, — подумав він.

Затріпотіли крила, і птах полетів у небо.

Одному водієві несподівано вночі посеред поля пробилося колесо автомобіля. Він засмутився, бо не мав потрібного інструменту, щоб його замінити. Раптом вдалині він побачив маленький вогник — це був самотній селянський будинок.

Водій швидко пішов у тому напрямку. Дорогою він думав: "А що, як ніхто не відкриє дверей?" "А що, як не буде потрібного інструменту?" "А що, як не схочуть його позичити?"

Від таких непевних думок його тривога зростала, і коли нарешті водій дійшов до того будинку, то був такий знервований, що, розмахуючи кулаком під носом у господаря, закричав: "Тримай собі свій домкрат!"

Подобається це нам, чи ні, але наші думки визначають маршрут нашої земної мандрівки, званої життям. Якщо будемо думати тільки про невдачі, то вони переслідуватимуть нас. Якщо ж думатимемо, що ми нелюб'язні, невиховані, то такою буде і наша поведінка. Якщо говорити дитині, що вона дурна, то такою вона і виросте.

* * *

ПІСОК І РУКА

Тринадцятилітній Юрко прогулювався з мамою пляжем. Нараз спитав її:

— Мамо, як вберегти приятеля, якого дуже любиш?

Мама подумала трохи, потім, нахилившись, набрала в жмені піску. Одну руку стиснула в кулак і пісок почав вислизати поміж пальців. Чим більше стискала кулак, тим більше пісок вислизав.

Другу руку, натомість, тримала відкритою і пісок залишився в ній.

Хлопчик зі здивуванням спостерігав, а потім радісно скрикнув:

— Розумію!

У забутому гірському храмі зберігалася ікона Богородиці, на зворотному боці якої була написана одна молитва — молитва усиновлення.

Ось вона:

Господи,

допоможи мені бути приятелем усіх.

Приятелем,

що чекає і не нудиться,

що приймає з добротою,

що вислуховує без зусилля,

що дякує з радістю.

Приятелем,

якого завжди можна знайти.

Допоможи мені пропонувати

іншим безкорисливу дружбу,

випромінюючи радісний мир,

Твій мир, Господи.

Вчини так, щоб я був готовий

підтримувати і приймати

насамперед найслабших і

покривджених.

Таким чином я зможу

помагати іншим відчувати

Твою близькість,

Господи ніжності.

* * *

ГОБЕЛЕН

Молодого монаха послали до одного монастиря у Фландрії ткати разом з іншими великий гобелен.

Якось він спустився зі своєї драбини дуже обурений.

— Досить! Я більше не можу працювати! Вказівки, які дають мені, беззмістовні! Я працював золотою ниткою, а тут мені кажуть зав'язати її і відтяти...

— Сину, — сказав спокійно старий монах, — ти не бачиш цього гобелена так, як треба його бачити. Ти працюєш з виворітного боку і тільки з одним фрагментом.

І повів його показати роботу з лицевого боку. Молодий монах остовпів. Він працював над дуже красивим гобеленом — "Поклоніння

трьох царів", а його нитка творила частину німба навколо голови Божого Дитятка.

У давній легенді оповідується про чоловіка, котрому Бог пообіцяв, що виконає одне його бажання.

Чоловік подумав і сказав:

— Я хотів би чинити добро, не знаючи про це.

Бог вислухав його.

Пізніше, побачивши, що це бажання таке добре, Бог поширив його на всіх людей.

І так триває й досі.

Ніколи не знецінюй себе. Може, у тебе не буде жодного доказу, що ти вартуєш більше, ніж про себе думаєш. Усі ми тчемо дуже великий гобелен неймовірної краси, якого ніколи не бачимо в цілості.

* * *

НЕСПОДІВАНКА

Був він людиною чесною, представником мовчазної більшості, суворим з жінкою і дітьми, членом расистської ліги, тому що вважав за краще, щоб "чорні залишалися у своїй країні". Але як буває з усіма, він також помер.

Він сміливо підійшов до воріт раю і постукав.

Ангел чемно привітався з ним та завів до приймальні. Сів за комп'ютер, набрав ім'я новоприбулого, прочитав на екрані відповідь і сказав:

— Мені неприємно говорити про це, але ви мусите побути трохи в чистилищі.

— Тут якась помилка! — скрикнув той чоловік. — Я завжди був чесний, зразковий...

— На жаль, нічого не можу зробити, — відповів ангел.

— Хочу говорити безпосередньо з НИМ! — рішуче сказав чоловік і попрямував до дверей, що були за плечима ангела.

— Воля ваша, — сказав ангел. — Але на вас чекає цікава несподіванка.

— Яка? — спитав чоловік.

— ВІН — ЧОРНИЙ, — посміхнувся ангел.

Коли потрапимо "туди", приготуймося до несподіванок.

* * *

ТАЄМНИЦЯ РАЮ

Здоровенний та не надто чемний самурай прийшов до низенького буддійського монаха і каже:

— Монаше, скажи мені, що таке пекло, а що — небо?

Монах поглянув на дужого воїна і зневажливо відповів:

— Сказати тобі, що таке — небо і пекло? Я не можу тобі цього пояснити. Ти брудний і смердиш. Ти — ганьба касти самураїв. Геть від мене! Не можу терпіти тебе!

Самурай розлютився, почав тремтіти. Його лице так почервоніло від гніву, що не міг і слова промовити. Витягнув меч і підніс його, щоб убити монаха.

— Це — пекло, — прошепотів спокійно монах.

Самурай знітився. Скільки ж співчуття і жертвності було в rnlс малому монахові, який ризикував власним життям, щоб пояснити йому, що таке пекло! Поволі він опустил меч. Відчув спокій і вдячність — його лице проясніло.

— Це є небо, — прошепотів спокійно монах.

Проживши довге і героїчне життя, один відважний самурай потрапив до раю. Але йому було дуже цікаво подивитися на пекло, і ангел задовільнив його бажання.

Самурай опинився в дуже великому залі, посередині якого стояв стіл, заставлений тарілками зі смачними пахучими стравами. Але ті, що сиділи навколо столу, були бліді, худі, майже скелети... Вони викликали жаль і співчуття.

— Як це можливо? — спитав самурай у провідника. — Адже перед ними стільки страв!

— Дивись: усі, що приходять сюди, одержують дві тонкі палички замість виделок, але вони дуже довгі, і їх треба тримати за кінець. Тільки так можна занести їжу до рота.

Самурай здригнувся від жаху. Страшна кара для тих бідолах: які б зусилля вони не робили, не могли донести до рота ані крихти.

Він не хотів уже більше це споглядати і попросив повернутися до раю.

Але там також на нього чекала несподіванка: він побачив великий зал, такий самий, як у пеклі. У ньому було безліч людей, а на столі — незліченна кількість тарілок зі смачними і пахучими стравами.

Люди також мали по дві тонкі палички (півтораметрові), і треба було тримати їх за кінець, щоб наколоти на них їжу.

Та була одна особливість: люди, що сиділи навколо столу, були веселі, ситі, здорові.

— Як таке може бути? — спитав самурай.

Ангел посміхнувся і пояснив:

— У пеклі всі хочуть брати їжу для себе, бо так робили все своє життя. Тут — навпаки: кожний бере їжу не для себе, а дає її іншим.

Небо і пекло — в твоїх руках. Сьогодні й щодня.

* * *

НЕДІЛЬНИЙ ОБІД

Мама, як звичайно, покликала з кухні:

— Прошу до столу. Все готове!

Її чоловік, який читав, і два сини, що дивилися телевизор, швидко відгукнулися і з шумом сіли до столу.

Прийшла господиня, але замість пахучих страв, кинула на стіл жменьку сіна.

— Це що?! — закричали всі разом.

— Чи ти здуріла? — спитав її чоловік.

Господиня спокійно подивилася на них і сказала:

— Я думала, що ви не звернете на це уваги. Вже двадцять років готую для вас і ніколи ще не почула жодного слова, з якого я могла б зрозуміти, що ви жуєте не сіно.

Щоб відзначити десятиліття шлюбу, одна жінка попросила редакцію журналу, який читав її чоловік, надрукувати "послання" до нього.

Ось воно: "Дуже дякую Тобі, мій дорогий, за те, що я нині відчуваю щасливою дружиною і матір'ю. Дякую за те, що завжди і скрізь я відчуваю, що є твоєю єдиною жінкою на світі. Дякую Тобі за те, що Ти поважаєш і цінуєш мене. Дякую за те, що дивишся на мене з любов'ю, коли ми серед людей. дякую за Твої "Люблю тебе", сказані тоді, коли найменше сподіваюся на них. Дякую Тобі за те, що Ти існуєш. Дякую за ці чудові роки любові".

Маємо необмежену можливість вирішувати про щастя або нещастя осіб, з якими живемо. Достатньо звичайно слова "дякую", сказаного чи не сказаного.

* * *

ХТО ПІДТРИМУЄ НЕБО

Один горобчик лежав на спині, простягаючи свої ніжки просто до неба. Прилетів другий горобчик і здивовано спитав:

— Що ти робиш? Чому лежиш на спині? Що з тобою?

Не рухаючись, перший відповів:

— Своїми ніжками підтримую небо. Якщо поворухнусь і заберу свої ніжки, — небо впаде на землю.

У цю хвилину біля них впав листочок, що відірвався від гілки дуба. Горобчик, що підпирав небо, злякався: в одну мить підскочив і швидко полетів.

Небо, звичайно, не впало.

Якось помер один відомий проповідник і пішов до неба. Там він побачив, що звичайний водій таксі має краще місце від нього.

Проповідник побіг жалітися до святого Петра:

— Не розумію, напевно, тут якась помилка. Я ж присвятив усе своє життя проповідуванню Божого Слова.

Святий Петро відповів:

— Ми нагороджуємо за результатами. Ви пам'ятаєте результати ваших проповідей?

Проповідник неохоче змушений був визнати, що дехто з його вірних часто засинав під час проповідей.

— От бачите! — сказав святий Петро. — Натомість, коли люди сідали в таксі того чоловіка, вони не тільки не спали, а ще й ревно молилися!

* * *

ТАТО ПІД ЛІЖКОМ

Коли я була мала, тато для мене був чимось на зразок світла в холодильнику. І тато, і світло були в кожному домі, але ніхто напевно не знав, що вони робили, коли за ними закривались двері.

Мій тато виходив з дому кожного ранку, а ввечері, коли повертався, був дуже щасливий, що знову нас бачить. Він єдиний міг відкривати консервні банки, коли іншим це не вдавалось. Тільки він не боявся іти сам до пивниці. Коли голився, то часто ранився, але це нікого не вражало, ніхто не цілував його, аби полегшити біль.

Коли падав дощ, тільки він підганяв машину до вхідних дверей. Коли хтось був хворий, він йшов купувати ліки. Він ставив пастки на мишей, він обрізав троянди біля дверей, щоб вони не ранили нас своїми колючками. Коли мені подарували перший велосипед, він їхав біля мене багато кілометрів, аж поки я навчилася сама.

Я боялася інших батьків, але не свого. Одного разу я зробила йому чай. Це була тільки гаряча вода з цукром, але він, сидячи в моєму крісельці, попивав його і дуже хвалив.

Коли ж я бавилася ляльками, лялька-мама мала багато роботи. Натомість для ляльки-тата я не мала жодної, і вона казала моїми устами: "Ну, тепер іду працювати", — і я кидала її під ліжко.

Одного ранку, коли мені було дев'ять років, мій тато не встав, щоб іти на роботу. Його завезли до лікарні, де наступного дня він помер. Я пішла

до своєї кімнати і пошукала ляльку-тата під ліжком. Стерла з неї порошок і поклала на ліжко.

У моїй уяві татко ніколи нічого не робив. І я не думала, що його смерть завдасть мені такого болю. Ще й до сьогодні. Не знаю чому.
(Ерма Бомбек)

Одна пані зі смутком казала: "Вже кілька років, як помер мій батько, і ще дотепер шкодую, що ніколи не сказала йому: "Тату, я люблю тебе".

* * *

МАВПИ І СВІТЛЯЧОК

У джунглях, недалеко від села, жила сім'я мавп. Єдина річ, яка їх цікавила, був вогонь. Вони приглядались до полум'я, що витанцьовувало червоними язиками в хатах, а ще більше на подвір'ях, де навколо нього з вдоволеними лицами сиділи селяни.

Одного досить холодного вечора мавпи побачили світлячка, що блимав між листям на кущі. Вони подумали, що то була іскорка тієї дивної речі, яка ogrівала людей, і дбайливо взяли його. Прикривши його сухою травою і гілками, мавпи простягали руки до нього та скрекотіли від задоволення, думаючи, що гріються. Одна навіть почала дути на світлячка, бо багато разів бачила, що так роблять люди.

За цим усім з дерева спостерігала пташка з золотими крильцями. Їй стало шкода тих бідних мавп, вона злетіла до них і сказала:

— Приятелі, ви обманюєтесь — це не вогонь... Це — тільки світлячок!

Але мавпи, невдоволені, прогнали її геть, і стали ще сильніше дути на нього.

— Ви обманюєтесь! — повторювала пташка, літаючи над мавпами, що юрмилися довкола купки сухої трави і гілок. — Захуйтеся де інде від холоду!

Одна з мавп дуже розгнівалася, схопила пташку з золотими крилами й убила її. І знову всі почали дути на світлячка.

Через ніч усі повмирали від холоду.

"Хоч як багато чудес Він учинив перед ними, вони не вірували в Нього, щоб збулося слово пророка Ісаї, який сказав: "Він засліпив їм очі й заціпенів їм серце, щоб очима не бачили, щоб серцем не розуміли і не навернулися, щоб Я їх вигоїв" (див.: Йо. 12, 37-40).

Тому багато людей вмирає від холоду.

* * *

СМЕРТЬ ПАРАФІЇ

На міських мурах і в парафіяльному часописі з'явився дивний некролог: "З великим сумом звіщаємо про смерть парафії святої Анастасії. Похорон відбудеться в неділю об 11-ій годині дня".

У неділю церква святої Анастасії була переповнена: ніколи в ній не збиралося стільки людей, як у цей день. Посеред церкви стояли мари, а у них лежала труна з темного дерева. Парох сказав коротеньку проповідь: "Не думаю, що наша парафія може повернутися до життя, але оскільки ми майже всі зібралися тут, хочу востаннє спробувати. Я би хотів, щоб ви всі пройшли повз труну, аби попрощатися з покійною. Пройдете по черзі, один за одним, і, глянувши на неї, вийдете через ризницю. Потім, хто захоче, може повернутися на Службу Божу через центральний вхід".

Отець парох відкрив труну. Всі питали себе: "Хто там буде? Хто насправді помер?"

Черга рушила. Один за одним парафіяни дивилися в труну і виходили з церкви — мовчазні, збентежені, засоромлені. Кожен, хто хотів побачити труп парафії святої Анастасії і заглядав у труну, бачив у дзеркалі, що лежало на дні, своє відображення.

Якщо порохом припала твоя церква, то порохом припала і твоя душа.

* * *

МАЛИМИ КРОКАМИ

Молодий студент, який прагнув працювати для добра людства, одного дня пішов до св. Франциска Салезія і спитав його:

— Що маю робити для забезпечення миру у світі?

Святий Франциск, посміхаючись, відповів йому:

— Не гримай так сильно дверима.

Малі суперечки завжди викликають великі свари і незгоди. Багато розлучень починається від панчіх, забутих під ліжком. Але й велика любов виростає з малого.

* * *

НЕ ПРОДАЄМО...

Одна пара зайшла до магазину дитячих іграшок. Вони довго оглядали їх на полицях, підвішених до стелі, розкиданих по столах, по

підлозі. Бачили ляльок, що плакали і сміялися, електронні іграшки, маленькі печі, що пекли торти і піци...

Однак не могли вирішити, що купити. До них підійшла ввічлива продавщиця.

— Розумієте, — почала пояснювати жінка, — ми маємо маленьку дівчинку, але цілий день нас не буває вдома.

— Дівчинку, що мало усміхається, — продовжував чоловік.

— Ми хотіли б купити їй щось, що б її ошчасливило, — говорила далі жінка, — навіть, коли нас нема... Щось, що б її забавило, розрадило, коли вона сама.

— Вибачте, — посміхнулася продавщиця, — ми не продаємо батьків.

Народити дитину — це укласти з нею такий великий контракт, що більшого людський розум не може вигадати. Всі діти приходять до нас з карткою запрошення і кажуть: "Ти мене закликав, і я прийшов. Що ти даш мені?". Тут починається виховне завдання у всій його широті й глибині.

Один п'ятнадцятилітній хлопець це бачить так:

Хотів я молока,

а одержав соску.

Хотів я батьків,

а одержав забавку.

Хотів я говорити,

а одержав телевізор.

Хотів я навчитися,

а одержав свідоцтво.

Хотів я думати,

а одержав знання.

Хотів я мати власний погляд,

а одержав ідею.

Хотів я бути вільний,

а одержав дисципліну.

Хотів я любові,

а одержав мораль.

Хотів я професію,

а одержав місце.

Хотів я щастя,

а одержав гроші.

Хотів я волю,

а одержав автомобіль.

Хотів я місця в житті,

а одержав кар'єру.

Хотів я надію,

а одержав страх.

Хотів я змінювати,

а одержав нерозуміння.

Хотів я жити...

* * *

ТРИ ЖАБКИ

Якось три цікаві жабки вирішили познайомитися зі світом. Недалеко від їхнього ставка розташувався великий хутір. І вони почали своє відкриття світу від току. Але дві курки побачили їх і, щасливі, що мають нову поживу, кинулися на них з гострими дзьобами.

Але три жабки були моторні і відважні. Якраз тоді селянин поставив біля дверей відро з молоком. Два великих стрибки і три жабки були вже в молоці. Спершу відчуття новизни викликало в них радість і бадьорість. Потім почали журитися: їм треба якнайшвидше вибратися звідти! Розлючений господар — страшніший від курки.

Одна спроба, друга, третя... але стінки відра були надто слизькі.

Перша жабка була фаталістка: вона підстрибувала кілька хвилин, а потім сказала:

— Ми звідси ніколи не вийдемо. Нам — кінець.

Перестала плавати й стрибати, і втопилася.

Друга жабка була вчена, мудра, мала велику теоретичну підготовку з плавання, плигання, знання фізичних законів. Скоро виконала всі обчислення, знайшла відповідну формулу й стрибнула. Але не помітила ручки і сильно вдарилася головою. Втративши свідомість, вона впала на дно відра та й втопилася.

Третя жабка ані на хвилину не переставала плавати, напружуючи усі свої сили. Від її енергійних рухів молоко збилося в масло, слизьке, але тверде, і вона зуміла вискочити з відра.

Африканське прислів'я каже:

"Щоранку в Африці пробуджується один лев.

Він знає, що має бігти швидше від газелі,

щоб зловити її або вмерти з голоду.

Щоранку в Африці пробуджується одна газель.

Вона знає, що має бігти швидше від лева

або вмерти.

Щоранку, коли ти пробуджуєшся,

не питайся, чи ти лев, чи газель, але біжи, біжи".

Ніколи не трать надії, що би не трапилось. І працюй.

* * *

УТІКАЧ

Юнак, втікаючи від жорстокого ворога, потрапив до одного села. Селяни його чемно прийняли і вказали надійну криївку. Наступного дня прийшли воїни, що гналися за ним. Вривалися до хат, обшукували горища і пивниці, а потім зібрали всіх людей і начальник воїнів сказав:

— Спалимо ціле село і повбиваємо всіх чоловіків, якщо завтра не видасте втікача.

Сільський вїт з болем у серці роздумував: видати того юнака чи прирікти на смерть своїх людей. Ввечері він узяв Біблію і почав читати, сподіваючись знайти в ній відповідь. І аж на світанку вичитав такі слова: "Краще, щоб помер один чоловік, ніж мав би загинути увесь народ". Закрив Біблію, покликав воїнів і вказав їм криївку того юнака.

Коли воїни забрали втікача і повели його убивати, в селі почалося велике свято, тому що вїт врятував їх життя. Але сам вїт не брав участі в тому святі. Пригнічений своїм вчинком, він залишився вдома. Вночі уві сні йому явився ангел і спитав:

— Що ти зробив?

— Я видав утікача його ворогам, — відповів вїт.

— А знаєш, що ти видав Месію? — запитав далі ангел.

— Як я міг це знати? — відповів дуже засмучено вїйт.

— Якби ти, замість читати Біблію, відвідав того юнака і подивився йому в очі, то впізнав би його.

Небо ледь сіріє. До міста їде автобус, наповнений робітниками і студентами. Вони сидять один біля одного в зимовій одежі, дрімаючи під монотонне гудіння мотора. Ніхто не говорить. Щодня бачаться, але воліють заховатися за свої газети або дрімати.

Нараз чути голос:

— Увага! Увага!

Шелест газет, голови піднімаються.

— До вас звертається водій.

Мовчанка. Всі дивляться в бік водія. Його голос звучить авторитетно.

— Всі, всі відкладіть газети.

Газети поволі опускаються.

— Тепер погляньте на своїх сусідів.

Усі слухаються голосу. Дехто посміхається.

— Тепер повторіть за мною: "Добрий день, сусіде!"

Голоси спочатку слабі, невпевнені, потім жваві. Багато подає один одному руку, дехто навіть обнімається. Всі в автобусі починають розмовляти між собою.

Добрий день, сусіде!

* * *

ЧИСТЕ СУМЛІННЯ

Колись давно в старезному густому ліс жила ексцентрична родина хижих м'ясоїдних дерев, які з часом, а передусім через постійні ремствування, які добрий Вітер приносив їм з усіх сторін, зрозуміли своє дивацтво.

Чутливі на критику, ці дерева поволі почали відчувати огиду до м'яса, потім перестали його їсти, і врешті стали відчувати таку нудоту, що не хотіли й дивитися на нього.

Вони вирішили стати вегетаріанцями.

З того дня почали поїдати один одного і живуть собі спокійно, бо всі навколо задоволені їхнім способом життя.

"Горе вам, книжники й фарисеї, лицеміри, що очищаєте зверху чашу й миску, а всередині вони повні здирства та нездержливості... Горе вам, книжники і фарисеї, лицеміри, що схожі на гроби побілені, які зверху гарними здаються, а всередині повні кісток мертвих і всякої нечисти. Отак і ви: назовні здаєтесь людям справедливі, а всередині ви сповнені лицемірства й беззаконня"

(Мт. 23, 25-28).

Хто хоче за всяку ціну зберегти своє лице, той убиває з правдою всяку можливість внутрішнього примирення зі собою.

* * *

ДИКИЙ КІНЬ І ПРИРУЧЕНИЙ

Якось дикий кінь зустрів прирученого коня і почав ганьбити його за рабство. Але той твердив, що він — вільний, як вітер.

— А тоді, — сказав дикий кінь, — скажи мені, для чого служить те знаряддя, що маєш між зубами.

— Це — уздечка, — відповів приручений кінь. — Один з найкращих засобів, що дає силу.

— Так, але що означають ті паски, які прив'язані до неї?

— Вони не дають їй випасти мені з уст, коли я надто лінивий.

— А що скажеш про сідло? — питав далі дикий кінь.

— Часто полегшує мої муки, — відповів приручений кінь. — Коли сили зовсім покидають мене, я сідаю в нього і їду верхи.

Нема нікого гіршого від раба, який цілує свої кайдани, і від людини, яка вибачає собі недобрі звички, в'язнем яких вона є.

Ніхто не є вільним, якщо не є паном самого себе.

* * *

АСТРОНОМ

Одного разу приятель вказав мені на сліпця, що, як звичайно, сидів під церквою.

— Дивись, — це наймудріша людина нашого краю, — сказав мені приятель. Я підійшов до сліпця, щоб привітатися з ним.

Поговоривши трохи, я спитав його:

— Вибачте за моє питання, але відколи ви сліпі?

— Від народження, — відповів він.

— А яку дорогу ви собі вибрали в житті?

— Я — астроном.

Поклав руку на свої груди і сказав:

— Стежу, досліджую всі ці сонця і місяць, і зорі. (Жібран)

Жінка, хвора на рак, вирішила присвятити свої останні дні тому, щоб пізнати себе.

У своєму щоденнику вона написала: "Я почала застановлятися над своїми думками, над предметами, що вибираю, книжками, що читаю, людьми, яких люблю, і побачила, що вони — відблиск мене і свідчать про мене. Таким чином я пізнала дивну особу — саму себе. Те, що найкраще я усвідомила, довідавшись, що маю покинути все це, — є факт, що єдина річ, якою я справді володіла, була справді я; те, ким я є. Вмираю від раку, але я ніколи не була такою живою і так сповненою щастям".

* * *

ДВА МАНДРІВНИКИ

Двоє мандрівників піднімалися звивистою стежкою вгору, холодний вітер дув їм просто у лице. Ось-ось мала початися снігова буря. Між скелями вже було чути свист страшного вихору. Йти було все важче і важче. Вони знали. Що якщо вчасно не дійдуть до притулку, то загинуть у сніговій заметілі.

Мандрівники вже зовсім вибилися з сил, а густий холодний сніг заліплював їм очі. Нараз почули сильний стогін із прірви. Якийсь бідолаха упав туди і благав про допомогу.

Один сказав:

— Це доля! Той чоловік — засуджений на смерть. Поспішаймо, бо скінчимо так, як він.

І прискорив крок, нахилиючись вперед. Другий, натомість, пожалів бідолаху і спустився вниз. Знайшов його, завдав собі на плечі й продовжив далі свою мандрівку вже з важкою ношею.

Темніло. Стежку було ледь видно. Мандрівник, який допомагав пораненому, уже геть знесилів. Несподівано він побачив світло в колибі. Це додало йому сили. Та раптом ногою зачепив за щось тверде, що лежало поперек стежки. Нахилився і сповнився жахом: під снігом лежав уже закостенілий його товариш по подорожі. А милосердний мандрівник уникнув смерті тільки тому. Що докладав усіх сил, аби врятувати того бідолаху, який упав у прірву.

Дівчина була в поганому настрої. Все було проти неї, все її дратувало. Багато вимагають в школі, вдома, надто багато... Та ще й мама вже в котрий раз читає їй нотації...

Дочка насупилася ще більше. Потім, дивлячись мамі просто в очі, голосно сказала:

— Мамо, мені вже обридли твої повчання. Чому, натомість, не обіймеш мене сильно-сильно? Жодна порада не допоможе мені більше від твоєї ласки.

Мати дуже здивувалась. Очі дочки благали обіймів. Непевним голосом і майже з плачем сказала:

— Хочеш... ти хочеш, щоб я тебе обняла? Знаєш, я також хочу, щоб ти мене обняла...

І вони обнялись, зі сльозами радості в очах.

Кожний з нас потребує потіхи і розради, конкретного вияву любові. Але ми часто є надто стримані, надто боязкі, щоб виявити наші правдиві почуття. І ховаємо їх за холодною й суворою маскою, зі страху, щоб інші не побачили нашої "слабкості".

Але тільки тепло серця може врятувати нас від великого холоду нашої епохи.

* * *

ТИ Ж ЗНАВ!

В одному індіанському племені юнаків випробували на зрілість самотністю. Цим вони мали довести самі собі та спільноті, що готові бути справжніми воїнами.

В час випробування один з цих юнаків опинився посеред гарної квітучої долини. Оглядаючи гори, які оточували цю долину, юнак побачив

одну стрімку вершину, вкриту сліпучо-білим снігом. "Поміряюся з тією вершиною", — подумав він. Він одягнув сорочку зі шкіри зубра, на плече накинув плащ і почав спинатися на гору.

Вибравшись на вершину, юнак побачив під собою цілий світ: прекрасні краєвиди, безмежний простір. Його серце наповнилося гордістю.

Раптом він почув біля своїх ніг дивне шелестіння. Подивився і побачив змію. Хотів відскочити, але змія заговорила:

— Вмираю... Тут надто зимно для мене, і немає поживи... Візьми мене під свою сорочку і знеси в долину.

— Ні, — відповів юнак. — Знаю вашу породу. Ти — гримуча змія. Якщо візьму тебе, ти вкусиш мене — і я помру.

— Ні! Навіть не думай так! — відповіла змія. — З тобою не буду так поводитися. Якщо мені допоможеш, не вчиню тобі жодного зла.

Юнак і далі відмовлявся, але змія вміла добре переконувати. Врешті-решт він взяв її під сорочку і поніс зі собою. Коли вони вже спустилися в долину, юнак делікатно поклав її на землю. Несподівано змія скрутилася, кинулася на хлопця і вкусила його в ногу.

— Ти ж мені обіцяла! — закричав він.

— Ти ж знав, що ризикуєш, коли брав мене зі собою, — сказала змія й поповзла собі геть.

Ця історія присвячена всім, хто піддається таким спокусам, як наркотики, алкоголь тощо.

"Ти ж знав, що ризикуєш, коли брав мене зі собою".

Одна приповідка каже: "Є каяття, та нема вороття".

А друга: "Що посієш, те й пожнеш".

* * *

В'ЯЗЕНЬ І МУРАШКА

Один чоловік був засуджений на двадцять років ув'язнення. Його проблемою було як убити час. Через кілька місяців він зауважив, що під облупленою в куті штукатуркою мурашки зробили собі гніздо. Одна з тих мурашок видалася йому кмітливою, і чоловік вирішив її дресирувати.

Скільки терпеливості треба було! Але через п'ять років мурашка вже виконувала його команди: танцювала на натягнутому волоску і робила подвійний стрибок. Ще п'ять років, і дивна мурашка-довгожителька співала найкращі народні пісні. Через наступні п'ять років вона вже досконало говорила чотирма іноземними мовами.

Коли мурашка вивчала п'яту, чоловіка звільнили з в'язниці. Він узяв її з собою на волю, сподіваючись заробити багато грошей, виступаючи з нею на телебаченні.

Вийшовши з в'язниці, він пішов до бару і, випивши доброї кави, хотів похвалитись своєю розумною мурашкою. Поклав її на прилавок і покликав бармена.

— Дивіться на цю мурашку! — сказав чоловік.

Продавець схопив шматку і убив її, кажучи:

— Вибачте, будь ласка...

Багато батьків і вихователів присвячують ціле своє життя, щоб вивести дітей в люди. Але часто вистачає однієї миті, щоб усе пішло шкереберть, тому що приходить якийсь нещасний "бармен"...

Краще тренувати слонів, ніж мурашок.

* * *

ПЕЧЕРА

Один бедуїн, утікаючи від запеклих ворогів, опинився в цілком дикій пустелі, оточеній голими скелями.

Біг він, біг, аж доки не перестав чути стукоту кінських копит.

Тільки тоді він зупинився і роздивився кругом себе: вузька моторошна долина, над котрою звисали гранітні скелі і стрімкі нарости темного базальту. Його увагу привернула ледь помітна стежка, що вела в майже непрохідну ущелину.

Він пішов тією стежкою і зупинився перед входом у велику темну печеру. Нерішучим і обережним кроком зайшов усередину.

— Прошу! Ходи сюди, брате! — заохочував його доброзичливий голос. У сутінках араб побачив пустельника, що молився.

— Ти тут живеш? — спитав його.

— Так.

— Як ти можеш жити і цій печері сам, убогий, далеко від людей?

Пустельник посміхнувся і відповів:

— Я не убогий. Маю великі скарби.

— Де? — спитав з цікавістю араб.

— Дивись сюди, — пустельник вказав на маленьку щілину в стіні печери. — Що там бачиш?

— Нічого, — відповів араб.

— Справді нічого? — наполягав пустельник.

— Тільки трошки неба...

— Трошки неба... Чи не здається тобі, що то величезний, безмежний скарб? — спитав пустельник.

Я читав про одного нацистського в'язня. У листах до родини він писав, що дуже задоволений, бо його перевели з темної камери на іншої, де є маленьке віконце, через котре можна бачити синє небо і кілька зірок уночі. Для нього це був величезний скарб.

Ми маємо над собою цілий небозвід, а дивимося в маленький телевізор!

* * *

КІНЬ ОЛЕКСАНДРА ВЕЛИКОГО

Коли Олександрові Великому виповнилось 20 років, король подарував йому коня, якого ніхто не міг приборкати. Буцефал був красень, але дуже дикий. Олександр хотів підкорити його за всяку ціну.

— Стільки коней у моєму царстві! Вибери собі іншого, сину, — говорив йому король Филип.

Але Олександр хотів приручити саме Буцефала. Три місяці він намагався це зробити, пускаючи в хід пестоші, лагідні слова, але не зміг навіть на мить утриматися в нього на спині.

Ті, що вже пробували приборкати його, казали Олександрові:

— Слухай, Олександре, облиш, хай іде собі по лісах, поки не поламав тобі кості.

Олександр хоті-таки досягнути своєї мети. Якось, спостерігаючи за своїм диким приятелем, він побачив, що той низько схилив голову і тримав її майже між двома передніми ногами.

На безхмарному липневому небі яскраво світило сонце.

Олександр пригадав собі, що Буцефал робив так завжди, коли ясно світило сонце, і ніколи зранку, під вечір чи у похмурі дні. І в його голові майнула думка: "Мабуть, він боїться сонця".

Олександр швидко підбіг до коня, схопив його голову обома руками і силоміць підняв її вгору. Очі тварини вперше подивилися на сонце. Олександр зауважив, що вони вже не виблискують дико, а стають спокійними, податливими. Здавалося, що майже усміхаються.

Коли Олександр відпустив його голову, кінь уже сам тримав її високо, спокійно і гордо. Олександр скрикнув від радості, обняв його і, скочивши на нього, пустився галопом по македонській рівнині.

Буцефал переміг свій страх — він уже не боявся сонця. Після цього йому і люди не страшні.

"А був у синагозі чоловік, що мав нечистого духа, і він закричав голосом сильним: "Лиши, що нам і Тобі, Ісусе Назарянине? Прийшов Ти погубити нас?"

(Лк. 4, 33-34)

Це крик релігії переможеної, релігії чортів, атеїстів. Бог — Світло — викликає у них страх.

Скільки людей боїться Бога! Є люди, які з неохотою приступають до Нього; які розмовляють з Ним поспіхом, не дивлячись Йому у вічі; які, при першій-ліпшій нагоді, радо віддаляються від Нього, бо з Ним їм невігідно.

Скільки є таких, що віддаляються від Бога, який є досконалою Любов'ю...

* * *

КИЦЯ

Якось кия дуже закохалася в одного юнака. Так закохалася, що попросила чарівницю перетворити її в дуже гарну жінку, здатну здобути його серце.

Чарівниця задовільнила її бажання. Невдовзі вже готувалися до весілля.

Весілля було гарне: співи, танці, жарти... Запрошені гості ще ніколи не їли таких смачних страв.

Все йшло дуже добре. Аж раптом молода побачила мишу, що бігла через кімнату, і миттю кинулася за нею.

Наше суспільство сприяє обману: ми вже звикли вірити рекламі. Кажемо: "Мені приємно тебе бачити!" "Зустрічаймося частіше!" "Хоч дзвонімо..." "Яке гарне вбрання", — людям, яких не дуже любимо, яких воліли б не зустрічати, які жахливо вдягнені.

У нас є маски на різні випадки життя. Одна — для приятелів, друга — для начальника, третя — для чоловіка чи жінки, четверта — для сусідів, п'ята — для Бога... Але приходить час, коли всі комедії закінчуються.

"Остерігайтеся фарисейської закваски, тобто лицемірства. Нічого бо нема захованого, що б не відкрилося, і скритого, що б не виявилось. Ось чому те, що ви потемки сказали, почується при світлі; і те, що на вухо ви говорили десь по сховках, оголоситься на крівлях" (Лк. 12, 1-3)

* * *

ТРОХИ СРІБЛА

— Учителю, що ви думаєте про гроші? — спитав один юнак свого учителя рабина.

— Дивись у вікно, — сказав учитель. — Що бачиш?

— Бачу жінку з дитиною, двоє коней, що тягнуть віз, і чоловіка, який іде на базар.

— Добре. Тепер дивись у дзеркало. Що бачиш?

— Що ж хочете, щоб я бачив?! Зрозуміло — себе!

— Тепер поміркуй: вікно — зі скла, і дзеркало також зі скла. Вистачає тонесенького шару срібла на склі й людина бачить тільки себе.

Навколо нас є багато таких осіб, які свої вікна замінили на дзеркала. Вони думають, що дивляться "назовні", а бачать і споглядають самих себе.

Не дозволь, щоб вікно твого серця стало дзеркалом.

* * *

ОБМІН

П'ятирічна дівчинка не давала спокою батькові, наполегливо випитуючи, що він купить їй, коли поїде до міста. Нарешті батько втратив терпіння і з докором сказав:

— Купи мені це, купи мені те! Ти думаєш тільки про те, що мають тобі дати твої батьки. А ти, що ти даєш нам?

— Любов, — відповіла дівчинка.

Батько не знав, що далі казати.

Один мільярдер перед смертю тремтячим голосом промовив до своїх спадкоємців:

— Дорогі діти, тепер лишаю...

— Скільки кожному? — спитали всі разом.

Насправді багатою людиною є та, діти якої біжать до неї, коли вона не має нічого.

А чого чекаєш ти?

* * *

МАРЕВО

Один чоловік заблукав у пустелі. В нього закінчилася їжа і вода, він важко ступав по розпеченому піску.

Нараз побачив перед собою пальми і почув плескіт води. Розчарований, він подумав: "Це марево. Моя уява показує мені глибокі бажання моєї підсвідомості... Насправді нема нічого..."

Втративши всяку надію, безсило опустився на землю і помер.

Трохи пізніше його побачили два бедуїни.

— Ти щось розумієш? — спитав один. — Так близько до оазису, два кроки до води і до фініків, що падають просто в рот! Хіба це можливо?

— Це — сучасна людина, — відповів другий.

Гай-гай, світ переповнений різними таємницями, а людина закриває їх своєю рукою. (Ваал Шем)

Прихильники цієї технократичної епохи готові приймати за дійсне лиш те, що підлягає раціональній класифікації. Раді вірять, що завдяки своїй науці вони стоять на твердому ґрунті, а тим часом провалюються в прірву відчаю, тривоги.

Таємниці Бога неможливо зрозуміти, але треба в них вірити.